

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВУГЛЕНОСНІ ФОРМАЦІЇ ДОНБАСУ»

Ступінь освіти	магістр
Спеціальність	103 Науки про Землю
Освітня програма	Геологія
Тривалість викладання	3, 4 чверть
Заняття:	Весняний семестр
лекції:	4 години
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає Геології та розвідки родовищ корисних копалин

Викладач:
Савчук В'ячеслав Степанович
Професор кафедри, док. геологічних наук.
E-mail:
dialog.aktiv@gmail.com

1. Анотація до курсу

Донецький басейн – найстаріший діючий кам'яновугільний басейн в Україні. Донбас є головним постачальником сировини, як для коксохімічних заводів, так і для ТЕС. У рамках курсу для геолого-промислових та вугленосних районів української частини Донбасу надана узагальнююча характеристика по запасам, головним промисловим вугільним пластам, якості вугілля, їх марочному складу, гірничо-геологічним умовам видобутку. Висвітлені загальні питання спрямовані на більш раціональне використання природних ресурсів і подальшого удосконалення структури паливного балансу з підвищенням в ній долі вугілля.

Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування компетентностей щодо умов утворення вугленосних формацій Донецького басейну, історії його геологічного розвитку, фаціальних характеристик відкладів середнього та нижнього карбону, їх вугленосності, петрографічного складу та хіміко-технологічних властивостей, марочного складу та вміння використовувати отримані знання і практичні навички під час планування, організації та адаптації відомих методів в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом.

Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з геологічною будовою Донецького басейну, стану його освоєння і вивченості;
- розглянути існуючі районування Донбасу за геолого-промисловими принципами;
- вивчити ступінь освоєння і вивченості геолого-промислових і вугленосних районів українській частині Донбасу;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з розташуванням кожного з геолого-промислових районів з їх запасами, якістю, марочним складом та гірничо-геологічними умовами видобутку вугілля;
- навчити здобувачів вищої освіти виконувати оцінку перспективності та ефективності подальших напрямів виробничих робіт.

2. Результати навчання

Оцінювати енергетичний потенціал Донбасу та маючи уявлення про особливості складу та якості твердого палива різних геолого-промислових та вугленосних районів визначати основні напрями використання їх запасів у промисловості, мати уявлення про перспективи видобутку вугілля у Донбасі.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1. Умови формування вугленосних формацій Донбасу та їх загальна геологічна характеристика

- 1.1 Загальні відомості про басейн та стислий огляд історії досліджень.
- 1.2 Історія геологічного розвитку вугленосних формацій карбону Донецького басейну.
- 1.3 Літолого-фаціальна характеристика розрізу вугленосних відкладів
- 1.4 Тектоніка та вулканізм
- 1.5 Стратиграфія та вугленосність
- 1.6 Загальна характеристика складу та якості вугілля
- 1.7 Гірничо-геологічні умови видобутку вугілля

2. Геолого-промислова характеристика вугленосних районів Донбасу

- 2.1 Геолого-промислові та вугленосні райони Старого Донбасу
- 2.2 Геолого-промислові та вугленосні райони Західного Донбасу
- 2.3 Геолого-промислові та вугленосні райони Північного Донбасу
- 2.4 Геолого-промислові та вугленосні райони Південного Донбасу
- 2.5 Геолого-промислові та вугленосні райони Східного Донбасу
- 2.6 Перспективи подальшого розвитку промисловості у Донецькому басейні

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Сучасне мультимедійне обладнання для проведення лекцій. Електронний комплект карт геолого-промислових районів Донецького басейну.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

6.2. Максимальне оцінювання:

Поточна успішність складається з сумарної оцінки за дві контрольні роботи, що проводяться наприкінці з кожних чвертей.

Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана сумарна кількість балів з поточної успішності та практичної роботи складатиме не менше 60 балів.

Підсумкове оцінювання проводиться якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку.

6.3. Критерії оцінювання *поточних контрольних робіт*:

Завдання контрольної роботи складається з 4 відкритих питань.

Правильна відповідь з кожного питання оцінюється в 10 балів, причому:

10 балів – відповідність еталону, відповідь правильна, обґрунтована, осмислена;

8 балів – відповідність еталону, відповідь правильна, але має певні неточності;

6 балів – відповідність еталону, відповідь правильна, але недостатньо обґрунтована та осмислена;

4 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення;

2 бали – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, рівень знань мінімально задовільний.

Максимальна кількість балів за поточний контроль: 40

6.5 Критерії підсумкового оцінювання

Екзамен відбувається у формі письмового іспиту, екзаменаційні білети складаються з 3 відкритих запитань. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями.

Правильна відповідь з кожного питання оцінюється в 20 балів, причому:

20 балів – відповідність еталону, відповідь правильна, обґрунтована, осмислена;

16 балів – відповідність еталону, відповідь правильна, але має певні неточності;

12 балів – відповідність еталону, відповідь правильна, але недостатньо обґрунтована та осмислена;

8 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення;

4 бали – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, рівень знань мінімально задовільний.

Максимальна кількість балів за екзамен: 60

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перекладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

1. Нагорний Ю.М., Нагорний В.М., Приходченко В. Ф. Геологія вугільних родовищ. – Дніпропетровськ: НГУ, 2005. – 338 с.
2. Горючі корисні копалини України: Підручник / Михайлов В.А., Курило М.В., Омельченко В.Г., Мончак Л.С., Огар В.В., Загнітко В.М., Омельчук О.В., Шунько В.В., Гулій В.М. - Київ: КНТ, 2010.– 280 с. (Затверджено Міністерством освіти та науки України як підручник для геологічних та гірничих спеціальностей вищих навчальних закладів).

Допоміжна література

1. Унікальне родовище бурого вугілля північно-західних окраїн Донбасу / Буцик Ю.В., Косенко Б.М., Левенштейн М.Л. та ін. // Геол.ж. – 1966. – Т.26. – вип. 6. – С.27-36.
2. Comparative characteristics of the petrographic composition and quality of coal series C12 and C13 of the Prydniporovia Block / V.S. Savchuk, V.F. Prykhodchenko, D.V. Prykhodchenko, V.V. Tykhonenko // Journal of geology, Geography and Geoecology. – 2021. – Vol. 30 (1), – P. 145-152. <https://doi.org/10.15421/111878>